

Molestowanie seksualne.

Jak wynika ze światowych badań, co siódme dziecko poniżej 15 roku życia pada ofiarą molestowania seksualnego. Dziecko wykorzystane seksualnie to każda jednostka w wieku bezwzględnej ochrony określonej przez prawo, którą osoba dojrzała seksualnie naraża na jakąkolwiek aktywność natury seksualnej. Intencją takiego działania jest seksualne zaspokojenie osoby wykorzystującej. Sprawca nadużycia wbrew powszechnym wyobrażeniom rzadko bywa osobą obcą, najczęściej jest on dziecku znany: wychowawca, instruktor, wujek, kolega mamy, wreszcie tata lub dziadek. W większości przypadków sprawcami są mężczyźni a ich ofiarami padają dziewczynki. Aktywność seksualna dorosłego wobec dziecka nosi miano pedofilii. O pedofilii mówimy zarówno wtedy, gdy następują akty seksualne jak i tylko fantazje, jako preferowany lub wyłączny sposób osiągania podniecenia i rozładowania napięcia seksualnego. Molestowanie seksualne to nie tylko gwałt, ale i dotykanie genitaliów dziecka, zmuszanie dziecka do dotykania genitaliów innej osoby, zabawy seksualne, pokazywanie dziecku pornografii, ekshibicjonizm, podglądanie dziecka, fotografowanie dziecka w seksualnych pozach, zachęcanie dziecka do obserwowania lub słuchania aktów seksualnych. Szczególną formą czynów pedofilnych są wewnątrz rodzinne wykorzystania seksualne, czyli kazirodztwo. Kazirodztwo ma miejsce wtedy, gdy ofiarą jest własne dziecko, siostrzeniec, wnuk (więzy krwi), dziecko przysposobione lub przyrodnie rodzeństwo. Każda forma aktywności seksualnej osoby dorosłej wobec dziecka jest przestępstwem ściganym z urzędu. Oznacza to, że na mocy prawa każda osoba, która o tym wie, ma obowiązek zawiadomić prokuraturę (mówi o tym kodeks postępowania karnego art. 304, par 1)

Dzieci będące ofiara przemocy seksualnej prawie nigdy same nie szukają pomocy. Absolutna większość ofiar nie otrzymała pomocy, otrzymała niewystarczającą pomoc lub co gorsza próby pomocy skończyły się niepowodzeniem dodając do pierwotnego urazu kolejne. Około 90 % dzieci nigdy nie ujawniło faktu wykorzystania i nie korzystało z żadnej z form pomocy psychologicznej. Głównym powodem takiego stanu rzeczy jest fakt, iż mówienie o wykorzystaniu seksualnym oznacza dla dziecka pokonanie wielu barier. Większość dzieci długo waha się zanim podejmuje próby odkrycia swojej strasznej tajemnicy. Robi to stopniowo, etapami sprawdzając gotowość dorosłego na przyjęcie informacji. Jednak czasami bardzo trudno jest zobaczyć, uwierzyć i pomóc. Pierwsza reakcja rodzica to często złość na osobę ujawniającą sprawę, na dziecko, wychowawcę, psychologa. Często też rodzice w pierwszych chwilach nie są w stanie wesprzeć dziecka gdyż sami borykają się ze swoimi negatywnymi emocjami. Jeszcze trudniej jest, gdy dziecko skrzywdziła osoba bliska: mąż, partner, brat, starszy syn, przyjaciel. W takiej sytuacji ujawnienie sprawy oznacza najczęściej rozpad rodziny i aresztowanie bliskiej osoby. Często w rodzicach pojawia się niedowierzenie i myśl, że dziecko wszystko zmyśliło. Nierzadko doprowadza to do opowiedzenia się po stronie sprawcy, co w konsekwencji daje podwójne skrzywdzenie dziecka. Przeżycia, jakie towarzyszą dziecku w związku z doznaniem wykorzystania to: strach przed ponownym przeżyciem traumy; strach przed odrzuceniem przez kochane osoby; wstyd w związku z uczestnictwem w tak „złym akcie”; poczucie winy za to, co się stało (dzieci nie wiedzą, że pełną odpowiedzialność za zaistniałą sytuację ponosi dorosły bez względu na to co robiło dziecko); lęk przed groźbami sprawcy który tym samym zapewnia sobie tajemnicę i bezpieczeństwo; trudność w nazwaniu tego co się stało spowodowana nieznaną słownictwem. Doznawane negatywne emocje doprowadzają do zmian w obserwowalnym zachowaniu dziecka tj: częstą ucieczką w fantazję, poczuciem inności, izolacją od

rówieśników, stałym zgeneralizowanym poczuciem winy, zachowaniami regresywnymi (moczenie nocne, ssanie kciuka), wahaniami nastroju, nocnymi koszmarami, kłopotami ze snem, unikaniem kontaktu fizycznego, zmianami apetytu, samookaleczeniami, sygnalizowaniem tajemnicy, lękiem przed określoną osobą lub miejscem, unikaniem rozbierania na zajęciach w-f. Należy jednak pamiętać, że te same sygnały i objawy mogą być spowodowane różnego typu wydarzeniami i niekoniecznie wskazywać na to, że dziecko padło ofiarą molestowania, na pewno jednak są to sygnały sugerujące, że dziecko ma z czymś problem, przeżywa coś trudnego. Hipotezę wykorzystania potwierdzają także objawy fizyczne tj. uszkodzenia okolic genitalnych i odbytu, nawracające stany zapalne dróg moczowych, choroby przenoszone drogą płciową, bóle w dole brzucha, trudności w chodzeniu, siedzeniu wydalaniu. Szczególną uwagę rodzic powinien zwrócić wtedy, gdy nagle i niespodziewanie u dziecka pojawia się nadmierna w stosunku do wieku orientacja i zainteresowanie seksem, erotyzacja zachowań dziecka występująca, jako np. publiczna masturbacja, wciąganie często przemocą w aktywność seksualną młodsze dzieci, używanie nowych określeń na intymne części ciała.

Ażeby zrozumieć, co przeżywa dziecko wykorzystane i skutecznie mu pomóc należy dowiedzieć się, kim jest sprawca i w jaki sposób działa. Sprawca przemocy seksualnej nie przestanie jej stosować sam z siebie, jedyne co zastępuje przemoc seksualną to izolacja dziecka od niego. Odseparowanie dziecka od sprawcy jest też potrzebne po to, aby sprawca nie mógł zastraszać dziecka. Gdy pedofilem jest osoba bliska, po ujawnieniu tajemnicy dziecko ma wobec niej mieszane uczucia, kiedy dodatkowo dowiaduje się że ta trafi ona do więzienia może chcieć odwołać zeznania. Jeśli więc masz podejrzenie, że twoje dziecko lub dziecko, które znasz jest ofiarą porozmawiaj z nim o tym. Język rozmowy powinien być dostosowany do wieku dziecka. Im dziecko starsze tym bardziej wprost można pytać o to czy słyszało o molestowaniu seksualnym, czy słyszało o tym, aby komuś z jego znajomych przytrafił się taki zły dotyk, czy jego samego spotkało tego typu zdarzenie. Jeżeli dziecko ujawnia fakty świadczące o molestowaniu to, co powinna osoba słuchająca to: uwierzyć dziecku; zapewnić że nie jest winne temu, co się stało; zapewnić dziecku fizyczne bezpieczeństwo oraz zapewnić profesjonalną pomoc psychologiczną. Jeśli dziecko nic nie powiedziało a ty nadal masz obawy wyślij dziecko do psychologa, który zajmuje się diagnozowaniem w sytuacjach podejrzenia molestowania seksualnego. Specjalista dzięki metodom diagnostycznym (testom projekcyjnym, analizie wytworów dziecka, zabawą lalkami anatomicznymi) lepiej poradzi sobie z oceną sytuacji.

Widząc jak bardzo powszechne są tego typu zachowania każdy rodzic powinien zachować czujność i rozmawiać z dzieckiem na tematy związane ze sferą seksualną. Ważnym elementem jest też edukacja dziecka, zwłaszcza w temacie : jego prawa do mówienia „nie: „ nawet dorosłymi i zgłaszania takich sytuacji gdy ktoś nie respektuje zakazu, nazywania intymnych części ciała i odróżniania dobrego dotyku wyrażającego miłość od złego nie chętnego dotyku. Ważne jest też mówieni dziecku, że nikt nie ma prawa dotykać go w miejsca intymne i że jeżeli ktoś będzie chciał to robić to ma o tym natychmiast powiedzieć. Temat ten powinien być poruszony przez każdego rodzica ze swoim dzieckiem. Myślenie, że mnie to nie spotka i unikanie tematu może doprowadzić do sytuacji, w której molestowanie dziecka nie zostanie wykryte lub wykryte będzie późno, a im dłużej dziecko jest osamotnione ze swoją tajemnicą tym większego urazu psychicznego doznaje.

Bibliografia

Maria Beisert „Seks twojego dziecka” wydawnictwo K.Domka, Poznan

Maria Beisert „seksualność w cyklu życia człowieka” wydawnictwo K.Domka, Poznan

Danya Gloser i Stephen Frosh „Dziecko seksualnie wykorzystane” Wydawnictwo Lekarskie PZWL

Beverly James „Leczenie dzieci po urazach psychicznych” PARPA Warszawa

Cloe Madanes „Seks, miłość, przemoc”GWP

B. Pawlak-Jordan, W. Czernikiewicz „Dziecko seksualnie wykorzystane” Fundacja Dzieci Niczyje

Alicja Pacewicz „o nadużyciach seksualnych wobec dzieci” Instytut Psychologii Zdrowia i Trzeźwości

TU ZNAJDZIESZ POMOC

- Komitet Ochrony Praw Dziecka Tel. 022 626 94 19; 022 745 06 01
- Centrum dziecka i Rodziny Fundacji „Dzieci Niczyje” Tel. 022 616 02 68
- Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka” Fundacji „Dzieci Niczyje” Tel. 022 826 88 62
- Ogólnopolskie Pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” Tel. 0 801 120 002; 022 666 00 60

Więcej adresów ośrodków z całej Polski znajdziesz na WWW.dzieckoswiadek.fdn.pl